

Kodanikujuulguse aumärgi saajad 2017

2017. aastal pälvisid aumärgi 28 julget kodanikku: Sten.Eric, Larissa Šmatkova, Ilmar Münzer, Rene, Vahur Rämman, Marius Viitkar, Armando Jõerand, Aleksander ja Rihard, Allan Rooden, Aart Nõmm, Juri, Errit Kuldkepp, Margus, Almar Pikkoja, Ainar Riisimäe, Bruno Kärtner, Tarvo Tsetsin, Gerdo, Ainar, Timory, Mark Tenin, Jaanus Lippasaar, Armand Mäekallas, Meelis Ränk ja veel 3 isikut, kes ei soovinud nime avaldamist.

Sten-Eric

Tänavu augustis nägi 12-aastane Sten-Eric ühes Pärnu pargis, kuidas üks mees löi teist noaga. Sten-Eric helistas kohe hädaabinumbrile ja kirjeldas üksikasjalikult nii pussitamisele eelnenud olukorda kui ka lööjat. Tänu tema kirjeldustele õnnestus kurjategija tabada, anda kohtu alla ja süüdi mõista. Julge noormehe ütlused olid kriminaalasja lahendamisel äärmiselt olulised, sest ta oli juhtunu ainus neutraalne pealtnägija.

Larissa Šmatkova

9. jaanuaril 2016 peksid kaks meest Tallinnas Balti jaama ees kolmandat palju kordi jalgade ja rusikatega vastu pead, tekitades talle hulganisti eluohtlikke tervisekahjustusi. Ehkki peksmisel oli palju pealtnägijaid, ei sekkunud keegi, enne kui sündmuskohale jõudis Larissa Šmatkova. Larissa ajas kurjategijad minema, hakkas möödakäijaid appi hüüdma ja helistas häirekeskusse. Seejärel keeras ta kannatanu külili, pani oma valge jope kannatanule peale – oli talve külmim päev – ning ootas ära politsei ja kiirabi saabumise. Tänu Larissa Šmatkova julgele sekkumisele jäi kannatanu ellu.

Ilmar Münzer

Tänavu uusaastaööl nägi Ilmar Münzer Pärnus, et kesklinna silla tornil istub noormees, kes plaanib vette hüpata. Ilmar hakkas suitsiidimõtteis noormehega vestlema ja veenis teda usalduslikult, kuni kohale jõudis politsei. Ilmari aruka ja empaatilise jutu mõjul ronis nooruk alla. Tänu Ilmar Münzerile õnnestus noore inimese hukk ära hoida.

Rene

27. augustil sattus Rene suhtlema internetiportaalis neiuuga, kes tundus ilmselgelt hädas olevat. Neiu usalduse võitnud Rene saigi teada, et too on kannatanud pikka aega peresise seksuaalvägivalla all. Rene veenis neiu, et sellisest asjast tuleb tingimata rääkida, ja sai temalt nõusoleku edastada info politseile. Rene toetas tütarlast ka kogu menetluse aja, et too saaks endas kindel olla. Rene aitas päevavalgele tuua raske kuriteo ja kurjategijale määrati pikk vanglakaristus.

Vahur Rämman

4. veebruaril nägi Vahur Rämman Tallinnas, et toidupoe ees hüüab müüja appi. Vahur läks poodi sisse, kus nägi põrandal vedelevaid kaupu ja matšheetega meest, kes lõhkus hullunult kassaaparaati. Röövel pööras pilgu Vahuri poole ja vehkis ähvardavalt matšheetega, millest V. Rämman sai aru, et see inimene on väga ohtlik. Vahur väljus kauplusest ning seisis ukse ette, et röövel ei saaks põgeneda, kuni saabus politsei ja kurjategija kinni võttis.

Marius Viitkar ja Armido Jõerand

Mullu 15. novembri õhtul märkasid Marius ja Armido Põlvas põlevat puukuuri, mis ähvardas süüdata ka elumaja. Nad hakkasid ustele-akendele koputama, Marius helistas samal ajal häirekeskusse. Mõne aja pärast tuli majast välja kaks väga ehmunud inimest, keda noormehed kohe abistama asusid: palusid autod majast eemale parkida ja väärtuslikumad asjad kokku pakkida, aitasid garaaži alt mootorrattad ära viia ning majast asju välja tõsta. Marius ja Armido päästsid kaks elu.

Aleksander ja Rihard

21. novembril 2016 avas kurjategija ühes Tallinna parklas võrra auto ukse, pihustas juhile näkku kõrvetavat

vedelikku, haaras kõrvalistmelt käe- ja majapidamiskoti ning põgenes. Autoomanik jooksis röövlile järele ja hüüdis appi. Appihüüdeid kuulsid Kuristiku gümnaasiumi 9. klassi õpilased Aleksander ja Rihard, kes järgnesid mehele. Nad nägid meest autosse istumas ja minema sõitmas. Rihard salvestas sõiduki numbri telefoni, misjärel läksid nad parklasse tagasi. Seal kohtasid nad kannatanut, kelle kaudu edastati autonumber politseile. Tänu poiste tublile tegutsemisele tuvastati röövel kiiresti.

Allan Rooden

7. septembril toimus Jõhvis politseioperatsioon, et tabada narkootikumide müüja ning ostja. Ostja tabatigi, kuid müüjal õnnestus autoga minema kihutada. Politsei asus teda jälitama. Narkokaubitseja liikus Jõhvi linnas suurel kiirusel, kuni lõpuks takistas kihutavat autot Allan Rooden oma sõidukiga ja pidurdas põgeneja seisma. Politseinikud blokeerisid auto ja pidasid kurjategija kinni. Allan Rooden, riskides oma sõiduki lõhkumisega, takistas kurjategijal põgeneda ja hoidis ära ohtliku olukorra kandumise kesklinna, kus sel oleksid võinud olla rängad tagajärjed.

Aart Nõmm

30. juulil nägi Aart Nõmm Rakveres, kuidas kullapoest väljus esmalt mees ja õige pea ka müüja, kes ütles, et poest varastati kullast käekett. Kuna Aart oli märganud, kuhu varas liikus, läks ta teda autoga otsima. Aart jälitas varast pikka aega, palus appi ka teel kohatud kaaslinlase, helistas politseisse ja tegi patrulliga varast otsides koostööd. Lõpuks õnnestuski patrullpolitseinikul varas kinni võtta. Oma sihikindla tegevusega aitas Aart kurjategija kiiresti tabada.

Juri

Mullu 20. oktoobri õhtul kuulis Karjamaa põhikooli 7. klassi õpilane Juri Tallinnas naise appihüüdeid. Temast mööda jooksnud kannatanu palus Juri abi kotivarga kinnipidamisel. Juri nägigi meest, jooksis talle järele, ja saanud ta kätte, tegi ettepaneku helistada politseisse, et koti omanik kindlaks teha. Kui kurjategija tahtis ära minna, tõmbas Juri koti enda kätte ja viis selle kannatanu töökohta. Ehkki kurjategijal õnnestus osa röövsaagiga põgeneda, sai kannatanu tänu Jurile ülejäänud veel samal õhtul tagasi.

Errit Kuldkepp

25. mail nägi pärnulanna Errit Kuldkepp, kuidas üks jalgrattal liikuv mees varastas tänaval paiknevalt müügiletit rahakarbi. Errit haaras rattasadulast ja takistas kõigest väest lahkuda püüdval vargal põgeneda. Seejärel sekkusid rüselusse teisedki kohalolijad ja üheskoos hoiti jalgratturit kinni kuni politsei saabumiseni. Omanik sai rahakarbi ja raha tagasi. Ilma Erriti kiire ja julge sekkumiseta oleks varas koos rahaga põgenenud.

Margus

10. septembril märkas Margus Pärnumaal Are vallas, kuidas purjus mees istus autorooli ja alustas sõitu. Margus sõitis talle oma autoga järele ja kui ta oli veendunud, et ees sõitev juht ei suuda autot oma suunavööndis hoida ega tule juhtimisega toime, otsustas ta sõiduki kinni pidada. Kui mõlemad autod olid peatunud, väljus Margus, et purjus juhiga vestelda. Sel ajal sõitis purjutaja Marguse sõidukile tagant otsa. Margus tegutses otsusekindlalt ja julgelt ning kõrvaldas liiklusest väga suure ohuallika.

Almar Pikkoja

23. juulil märkas Viru vanglas töötav Almar tööle sõites teel vingerdavat sõiduautot ja otsustas sellele järgneda. Veidi aja pärast nägi vanglaametnik, et vastassuunda kaldunud sõiduk liigub otsejoones teeservas kõndivate ajateenijate poole. Almar, kes oli juba helistanud häirekeskusse, hoiatas ajateenijaid signaaliga, ent kahjuks ei jõudnud üks neist reageerida ja sai sõidukilt löögi (õnneks pääses ta kergelt). Õnnetuse põhjustaja üritas sündmuskohalt lahkuda, ent Almar pidas oskuslikult tegutsedes narkojoobes ja korduvalt karistatud mehe kinni ning andis politseile üle.

Ainar Riisimäe

4. veebruari õhtul tabas Ainar teolt mehe, kes oli tunginud tema koju vargile. Ainar käsutas kurjategija majast koos varastatud asjadega välja. Kui mehed tänaval patrulli ootasid, ähvardas varas Ainarit noaga. Ka see ei hirmutanud Ainarit ega kõigutanud tema õiglustunnet, vaid ta hoidis kurjategijat politseinike saabumiseni kinni. Staažikas varas võeti vahi alla.

Bruno Kärtner

5. veebruari öösel nägi Bruno Kärtner oma koduaknast Rakveres pealt röövi, mille käigus peksti rängalt kaht meest. Bruno sekkus, helistas häirekeskusse ja läks õue, kus juhatas saabunud politseile kätte röövlite põgenemissuuna, ning läks politseiga kaasa. Röövlid saadigi kätte. Bruno andis kohtus väärtuslikke tunnistusi, sest röövlid eitasid kõike. Bruno Kärtneri sekkumine peatas peksmise ja kannatanud said arstiabi.

Tarvo Tsetsin

2016. aasta kevadel varastati Viljandimaal lühikese aja jooksul ehitusjärgus majadest rohkesti tööriistu. Ehkki sarnase käekirjaga vargusi toimus teisteski maakondades, ei edenenud nende kuritegude uurimine. Läbimurre toimus siis, kui uurija sattus ühe sündmuskoha lähedal kokku Tarvo Tsetsiniga, kes pakkus abiks oma kodu turvakaamerate salvestisi. Tarvo oli väga koostöövalmis ja otsis välja ammused salvestised, millel oli näha kurjategijate auto. Tänu Tarvole hakkas lugu hargnema ning avastati veel viies maakonnas toime pandud vargused.

Gerdo, Ainar, Timory

26. septembril nägid Suure-Jaani noormehed Gerdo, Ainar ja Timory, kuidas poe ette sõitnud autost väljus väga purjus mees. Nad helistasid politseisse ja andsid nähtust teada. Kui mees tahtis mõne aja pärast uuesti sõitma minna, takistasid noormehed teda kuni politsei saabumiseni. Meest oli jooles juhtimise, juhiloata sõitmise ja politseiametnikule altkäemaksu pakkumise eest korduvalt karistatud ning ta oli katseajal.

Mark Tenin

Patrullpolitseinik Mark Tenin nägi töövälisel ajal Tallinnas mehe ja naise tüli. Mees oli agressiivne ja vägivallatses. Ehkki tülitsejate tuttavad käskisid Margil eemale hoida, näitas ta töötõendit ja tutvustas ennast politseinikuna ning palus korrariikumine lõpetada. Sel ajal kui ta teda takistada üritanud inimestega vestles, lõi mees naist, kes kukkus maha ja jäi sinna lebama. Mark jooksis kannatanu juurde, aitas ta püsti ja viis oma autosse, helistades samal ajal häirekeskusse. Kuni politsei saabumiseni pidi Mark agressiivseid ähvardajaid vaigistama ja kannatanust eemal hoidma.

Mullu 25. oktoobril nägid kaks tallinlast, kuidas üks mees lõhub nende kodumaja ette pargitud sõiduauto rehve. Nad teatasid sellest auto omanikule, kes tundis lõhkujas ära samas majas elava inimese. Kolmekesi mindi lõhkujat korrale kutsuma, mispeale too lähenes neile, vehkis noaga, ähvardas nad ära tappa ja põgenes seejärel sündmuskohalt. Kolmik asus lõhkujat jälitama, juhatades samal ajal politseid, kes õigusrikkuja lõpuks kinni pidas.

Jaanus Lippasaar

6. aprillil nägi Jaanus Lippasaar Rakveres, kuidas roller sõitis ette teisele rollerile ja jalgrattale ning jätkas sõitu, kuni kukkus järgmisel tänaval ümber. Jaanus sõitis rolleri juurde, ja saanud aru, et juht on purjus, helistas politseisse ning hoidis purjutajat korrakaitsjate saabumiseni kinni.

Armand Mäekallas

8. augustil sõitis Armand Mäekallas jalgrattaga Kuressaares, kui temast möödus ohtlikult liikuv auto, mis kaldus mitut puhku vastassuunda ja oleks peaaegu avariid põhjustanud. Kui auto jäi ühe kortermaja juures seisma, sõitis Armand auto kõrvale ja nägi, et selle juht, vanem mees, on roolile vajunud. Armand helistas häirekeskusse ja kutsus kiirabi, arvates, et tegu on terviserikkega. Hiljem selgus, et mees oli alkoholijoobes.

Meelis Ränk

18. veebruari õhtupoolikul käitusid kaks meest ühes Tallinna poes agressiivselt, mistõttu kutsuti kohale politsei. Korrakaitsjate saabudes otsustasid mehed põgeneda, politseinikud asusid neid jälitama. Sündmuskohast sattus mööda sõitma Meelis Ränk, kes sai aru, et politsei vajab abi, peatas auto ja võttis ühe politseiniku peale, samal ajal kui teine korrakaitsja jätkas jälitamist jalgsi. Autoga sõideti meeste juurde, nad peeti kinni ja viidi jaoskonda.

Allikas URL: <https://www.kriminaalpoliitika.ee/et/kodanikujulguse-aumark/kodanikujulguse-aumargi-saajad-2017>